

Kde se vzal na Žižkově Bulhar?

01.01.2021

Ačkoli patří k nejušnějším křižovatkám v Praze, původ jejího názvu není dodnes zcela zřejmý. Tři nejpravděpodobnější varianty vám přinášíme.

[POSLECHNĚTE SI AUDIOVERZI](#)

Kdo by se před více než 300 lety postavil na místo dnešní křižovatky U Bulhara, pravděpodobně by spatřil kočáry se zapřaženými koňmi, cestující a čilý ruch. Stávala zde totiž gotická brána, která se v průběh let jmenovala Horská či Vídeňská. Vstup do města byl součástí hradeb, kamenné obruče chránící Prahu, odkud vedla silnice směrem na Kutnou Horu a dál do Vídně. Bráně se ale říkalo ještě jinak — Šibeniční. Skrz dnešní křižovatku U Bulhara totiž vedla i poslední cesta odsouzenců na popraviště. Šibenice stála někde na vyvýšeném místě přibližně na rohu dnešních ulic Řehořova a Příběnická nebo možná i blíže k Churchillovu náměstí.

Když v roce 1875 císař Franz Josef I. prohlásil Prahu za bezpečné město a opevnění bylo strženo, zbyl na křížení ulic Nového Města a vznikajícího Žižkova volný prostor. Někdy v té době se nejspíš objevilo jméno U Bulhara. Možností, jak křižovatka ke svému názvu přišla, je několik. Pravdě nejbliž je příběh jisté slečny Maroldové, která nedaleko provozovala trafikku — malou dřevěnou budku na konci Hybernské ulice. Jak její jméno napovídá, byla příbuznou malíře Ludka Marolda, autora největšího obrazu v Česku — panoramatu Bitva u Lipan. Dílo vysoké 11 a široké 90 metrů vytvořil pro výstavu architektury a inženýrství konanou roku 1898 na pražském výstavišti. Brzy po jeho dokončení se ale nakazil tyfem a v pouhých třiatřiceti letech zemřel. Ještě předtím však stihl pro svou příbuznou z trafiky namalovat vývěsní štíty. Byť na nich byli zobrazeni Španěl a Turkyně, lidem připomínali Bulhary, a tak se začalo místu říkat podle nich.

Křižovatka se ale možná jmenuje podle hospody. Psal se rok 1900 a kousek od viaduktu, kde už tehdy projížděly vlaky, si jistý František Malý postavil dům. A v něm hostinec, který pojmenoval U Bulhara. Proč? Bylo to kvůli jeho sympatiím s Bulharskem, kde už několik let probíhalo národní obrození. V živé paměti měli lidé tzv. dubnové povstání — krvavě potlačené protesty, kdy Turci pobili na 30 tisíc Bulharů a vypálili kolem stovky vesnic. Nicméně národ balkánských Slovanů i po krvavé lázni hledal dál cestu k nezávislosti na Osmanské říši, podobně jako ten český na rakouské. Češi s Bulhary nejen cítili, ale také čile spolupracovali a pomáhali tvořit nový bulharský stát. Do Bulharska vyrážely tisíce Čechů i Moravanů, kteří se ve své domovině, ať kvůli mládí, nebo nedostatku příležitostí, nemohli realizovat. Do Bulharska se s oblibou jezdilo také „na zkušenou“.

Věrní myšlenky panslavismu vyráželi na Balkán čeští učitelé a kantoři, později architekti, úředníci, inženýři a další profese. Češi stavěli dráhy, budovali celé městské čtvrti, zakládali textilní fabriky, cukrovary, pivovary, muzea. Celý exodus se v kladném smyslu dodnes nazývá „česká kulturní okupace“ a důkazem českých snah může být třeba pedagog Konstantin Jireček, který pomáhal organizovat bulharské školství, a

stal se dokonce v Sofii ministrem. S tím souvisí i třetí možnost pojmenování pražské křižovatky — stojí za ním sami Bulhaři. Ti totiž zase na oplátku vyrazili do českých zemí. Byli to zejména dělníci a studenti, kteří chtěli získat vzdělání na českých univerzitách. A právě v okolí rušné křižovatky se mělo usadit několik bulharských zahradnictví.

Křižovatka U Bulhara se postupně stala hlavní dopravní tepnou na Žižkov, místo ozdobily troleje a tramvajové i vlakové kolejnice. Dlouhá desetiletí tudy jezdí například tramvaj č. 9. Během Pražského povstání, které ukončilo okupaci Prahy, se Bulhar a okolí staly místem tuhých bojů. Německé oddíly se tu na několika místech pokoušely prorazit barikády. Tehdy byla také silně poškozena budova hostince U Bulhara. Oficiálně bylo místo pojmenováno až v roce 1978 a na domě se objevila typická červenobílá cedule s místním názvem. Křižovatka, která leží na rozhraní Prahy 1, 2, 3 a 8, dnes patří mezi nejrizikovější pražská dopravní křižení. Denně jí projedou desítky tisíc aut a ročně tu dojde přibližně k 50 nehodám.

Galerie

2 fotografie

